

En uden for ægteskab besvangret kvinde kan efter § 8, stk. 1, i lov om børns retsstilling begære *faderskabssag* rejst inden fødslen. En sådan sag kan afsluttes inden fødslen, enten ved faderens anerkendelse af faderskabet eller ved, at sagen fremmes til dom [15]. Moderen kan samtidig med begæring om faderskabssag begære *bidrag* fastsat, f.eks. således, at bidraget løber fra barnets fødsel [16]. Efter lovens § 7, stk. 2, skal faderskabet til et barn, der ikke fødes levende, alene søges fastslået, såfremt der rejses krav om bidrag efter § 19. Efter denne bestemmelse kan statsamtet pålægge faderen at udrede bidrag til udgifterne ved fødslen og moderens underhold for en periode på indtil 4 måneder før og 9 måneder efter fødslen. Endvidere kan den, der har besvangret en kvinde, pålægges at udrede bidrag til de ved en abort forvoldte særlige udgifter. Bidrag efter bestemmelsen tilkommer moderen eller den offentlige myndighed eller institution, der har afholdt de pågældende udgifter [17].

Forældrenes samtykke til *adoption* af et barn under 18 år kan efter adoptionslovens § 8, stk. 2, ikke modtages før 3 måneder efter barnets fødsel, medmindre ganske særlige forhold gør sig gældende. Det antages dog, at det er en forudsætning for dispensation, at barnet er født [18].

Det kan endelig nævnes, at retsordenen sikrer det barn, der fødes efter forældrenes død, rettigheder, der beror på forældrenes retsstilling, f.eks. *indfødsret* og ret til *mellem- og efternavn* [19].

4. Mens de i ansnit 2 og 3 nævnte regler anticiperer en retlig tilværelse for børn, der forventes født, må den retlige beskyttelse af fosterets integritet søges i *strafferetten*, herunder i abortlovgivningen m.v.

A. På tidligere stadier af retsudviklingen blev svagerskabsafbrydelse ikke opfattet som strafbar, medmindre handlingen foretoges af en tredjemand imod forældrenes vilje. Under indflydelse af den katolske kirkes lære blev forholdet senere opfattet som en forbrydelse rettet mod fosteret, der måtte straffes som manddrab [20]. Den første regulering fandtes i DL 6-6-7, hvorefter »letfærdige kvindfolk, som deres foster ombringe, skulle miste deres hals, og deres hoved sættes på en stage.«

Efter *1866-straffelovens* § 193 blev et frugt-sommeligt fruentimmer, der forsætligt fordri-

ver sit foster eller dræber det i moderens liv, på samme måde som den, der med moderens samtykke i sådan hensigt anvender midler på hende med den anførte virkning, anset med strafarbejde i indtil 8 år. Beskyttelsen indtrådte fra ægcellens befrugtning og sluttede med begyndelsen af et selvstændigt liv uden for moderen, dvs. når dele af barnet befandt sig uden for moderens liv [21], eller til det tidspunkt, hvor et angreb på barnets liv eller legeme kunne ske uden for moderens liv [22]. Alene den forsætlige handling var strafbar, ligesom skadestilføjelse eller fareforvoldelse var strafri [23]. Handlingen skulle være retstridig. Hensynet til at redde eller afværge øjensynlig fare for en varig ødelæggelse af moderens liv eller at afværge øjensynlig fare for en varig ødelæggelse af moderens helbred kunne derfor ud fra et nødretssynspunkt begrunde et indgreb [24].

Torps *udkast* fra 1917 til »Love vedrørende den borgerlige Straffelovgivning« indeholder i motiverne s. 204 til s. 207 nogle overvejelser om, hvorvidt fosterdrab foretaget af moderen bør straffes og i givet fald ud fra hvilke hensyn, dvs. spørgsmålet om, hvilke retsgoder der krænkes. Hensynet til befolkningstilvæksten frakendes betydning med henvisning til lovligheden af antikonceptionelle midler. Ligeledes afvises betydningen af kriminalisering med hensyn til at modvirke »Slappelse og Nedgang i Folkemoralen«. Så vidt ses er det afgrænsningsproblemer mellem fosterlivet og det selvstændige liv, der fører til at opretholde strafbarheden af fosterdrab begået af moderen. Sociale hensyn fører dog til et forslag om en væsentlig nedsættelse af strafferammen. For den uegennyttige hjælper, der f.eks. af ren medfølelse bistod moderen med at foretage fosterfordrivelse, blev samme strafferamme som for moderen foreslået.

Udkastet fra 1923 ville begrænse det strafbare område for moderens vedkommende til det tidspunkt, hvor kvinden havde mærket sikre tegn på at være blevet besvangret [25]. Denne begrænsning udgik dog allerede ved fremsættelse af forslaget i rigsdagssamlingen 1924-25.

Ved § 242 i *straffeloven af 1930* blev straffen for moderens fosterdrab fastsat til hæfte eller fængsel i indtil 2 år med mulighed for strafbortfald. For andre blev der derimod indført til dels skærpede straffebestemmelser.